

Erasmus+

O II-to Raporto vaś o Spaniolo Kidipen O XXI-to Kidipen le Rromnãŋqo Studenturã andar e Katalonia

E organizacia kaj tradel o keripen khethanes le aktivitetaqo: **E Rromani Asociacia le 3uvlãŋqi Drom Kotar Mestipen**

O ges le Kidimasqo: **28 May 2022**

Than: Amposta, Spain

E institucia kaj inkerel pes: **La Lira Ampostina (śkola profesionalo vaś ol studie le muzikaqe and-o foro Amposta).**

Ande kadaja edicia le Kidimasqe le Rromnãŋqe Studenturã andar e Katalonia, ol rromnã save sas rig andar o grupo le organizarãqo, line e dećizia ke La Lira Ampostina sas o maj laćho than te inkeren o Kidipen andar duj motivurã.

O II-to Raporto vaś o Spaniolo Kidipen. RTransform: Rromnã paruvindojo ol edukacionalo sistemurã andar e Europa maśkar lenqi mobilizarã soćialo haj politiko

Erasmus+

O jekto si ke si jekh than and-o maškar le forosqo, kaj arese pes lokhes, haj vaš ke o than kaj kerel pes o Kidipen si les sã so trebul kaš te žal mišto o evento. And-jekh aver rig, La Lira Ampostina si jekh edukacionalo institucia referincaqi and-o kodova than, na numaj vaš kodola save siklõn muzika, ama vaš savorro foro.

1- E FAZA LE ANGLALKERIMASQI ANGLAL O KIDIPEN

Kaš te kerel pes o Kidipen haj lesqo plano, trin kidimata sas inkerde maškar ol membrã le staffosqe Drom Kotar Mestipen, ol žuvlã save line rig, haj manuša andar o konsilio muničipalo le Ampostaqo.

Si te phenas ke o grupo le organizarãqo le anglalkerimasqo vaš kadava Kidipen sas kerdo pala e čelebrabrã le nakhle Kidimasqi, savo sas inkerdo and-e 23 oktobra and-o foro Tarragona. Pala so line rig kadale Kidimasqe, jekh grupo žuvlãqo andar o foro Amposta line e dečizia te keren e avutni edicia le aktivitetaqi ande lenqo foro.

Kadale kidimatenqe, save sas inkerde manušenča muj-mujesqe haj vi maškar ol dižitalo platforme, line rig membrã žuvlã andar o grupo le organizarãqo, membrã andar o Themutno Konsilio le Koordonarãqo, staffo andar e organizacia DKM, haj manuša le muničipalitãqe Amposta.

O II-to Raporto vaš o Spaniolo Kidipen. RTransform: Rromnã paruvindož ol edukacionalo sistemurã andar e Europa maškar lenqi mobilizarã sočialo haj politiko

Erasmus+

GESA LE KIDIMATENQE:

O 1-to Kidipen. 24 Aprilo 2022

O 2-to Kidipen. 22 Aprilo 2022

O 3-to Kidipen. 27 Aprilo 2022

MEMBRĂ STAFFOSQE ĆHUDINE ANDRE:

O 1-to Kidipen. Maria Cortés, Ana contreras

O 2-to Kidipen. Maripaz Anderson, Maria Cortés

O 3-to Kidipen. María Cortés, María Paz Anderson

MEMBRĂ LE GRUPOSQE LE ORGANIZARĂQE ĆHUDINE ANDRE:

O 1-to Kidipen. María Alegría Gabarri, Mila Amaya, Paqui Cortés (modelo), Vanesa Cortés

O 2-to Kidipen. María Alegría Gabarri, Mila Amaya, Paqui Cortés

O 3-to Kidipen. María Alegría Gabarri

O II-to Raporto vaś o Spaniolo Kidipen. RTransform: Rromnă paruvindoj ol edukacionalo sistemură andar e Europa maśkar lenqi mobilizară soćialo haj politiko

Erasmus+

THANA:

O 1-to Kidipen. Online, p-o zoom

O 2-to Kidipen. Amposta.

O 3-to Kidipen online, p-o zoom

SIKAVIMATA

O 1-to Kidipen	O 2-to Kidipen	O 3-to Kidipen

OL MAJ IMPORTANTO BUKĂ

O 1-to Kidipen

Ol informacie si dine pa so si ol Kidimata, so riga si jekhe Kidimas, so kerel le bukăqo grupo.

Ol zuvlă save line rig k-o kidipen xakărde pen motivime haj mangle te aven rig andar o grupo le organizarăqo.

O 2-to Kidipen

O II-to Raporto vaş o Spaniolo Kidipen. RTransform: Rromnă paruvindoj ol edukacionalo sistemură andar e Europa maşkar lenqi mobilizară soćialo haj politiko

Erasmus+

Ande kadava kidipen, kodola save line rig sas de akord vaś ol bukă sar si: o than kaj avela inkerdo o Kidipen, savi avela e tema le konferencaqi le astarimasqi, kon avela k-e sinia le referincaqi, haj so posteru avela labărdo te del maj dur ol informacie pa o evenimentu.

O 3-to Kidipen

O kidipen inkerdo manuśenča andar o konsilio munićipalo andar e Amposta (Núria Ferrer konsilieri vaś ol xakaja soćialo haj ćetăcenia haj Nuria Marco, Konsilieri vaś e Edukacia), kaj ame sikavas e zor, ol Kidimata haj o projekto RTransform.

Ol manuśa andar o konsilio munićipalo si interesime and-o projekto haj kamen te vazden les pa ol lozistiko bukă.

2- O KERIPEN LE AKTIVITETAQO: O KIDIPEN

Kadaja sas e XXI-to edicia le Kidimasqi le Rromnănqe Studenturenqi andar e Katalonia, haj sas e jekhtovar kana kadaja aktiviteta sas inkerdi ande reziună Katalano "Las Terres de l'Ebre". Kadaja reziună, kaj si and-o sudo le Kataloniaqo haj dur kam duje ćasurenθar kaθar o foro Barceloa, si jekh than kaj kasave edukacionalo aktivitetură na pră keren pen. Vaś e mobilizară le rromnenqi kothar, daśtisajlăs te kerel pes e aktiviteta but miśto haj sar mangen savorre standardură le laćhimasqe.

O Kidipen inkerdăs pes savatone, 28 may 2022, ande La Lira Ampostina, jekh publiko ćentro savo del siklăripen e profesionalo muzika. K-o evenimentu, savo sas inkerdo maśkar o 16.00 ŷi k-o 20.00 CET, sas kam 60 rromnă importante haj ćhaja andar savorri Katalonia haj Valencia. ŷuvlă andar ol forură Tarragona, Tortosa, Reus, Amposta, verver kartieră le Barcelonaqe, haj Kastellón line rig k-o Kidipen.

O II-to Raporto vaś o Spaniolo Kidipen. RTransform: Rromnă paruvindoj ol edukacionalo sistemură andar e Europa maśkar lenqi mobilizară soćialo haj politiko

Erasmus+

Vaš jekh maj lačo baripen le aktivitetajo, ol membră andar o staffo Drom Kotar Mestipen, haj volutară gaže sas kothe k-o evento, te keren ol bukă tehniko haj organizacionalo. Trebul te phenas vi ke k-e Trobada, sas vi jekh than vaš o arakhipen le čavorrenqo kaj žalas. Kadava than, tradino kaθar ol membră le ekipaqe le organizarəqe haj volutară, sas kerdo kaj ol tiknorre te daštin te khelen penqe kerindoj aktivitetură kana lenqe daja lenas rig and-e Trobada.

Akana ame phenasa duj andar ol maj importante bukă le gesesqe: e maj importante konferinca, haj e sinia le modelurenqi

E **mai importante konferinca** le Kidimasqi sas dini kaθar e Dr. Carme García Yeste, Professori k-o Departamento le Pedagožiao, k-e Universiteta Rovira i Virgili, haj direktori k-o Grupo Zorădo prinžardo kaθar o Katalano Guverno, Metodoložia le Edukacionalo Rodinimasqe Impaktoča Sočialo (MERIS).

E tema le konferencaqi sas e Edukacia le Familiaqi. E Dr. Carme Garcia Yeste dinăš дума pa e importanca le kerimasqi le Akciunăqi vaš e But Lači Edukacia, haj savo si laqo impakto, vi personalo haj vi k-o nivelo le komunitetaqo.

"O rig liipen le familienqo and-ol škole si e maj importante buki vaš o akademiko sukceso haj o paruvipen le kartierenqo." Carme García Yeste

O II-to Raporto vaš o Spaniolo Kidipen. RTransform: Rromnă paruvindoj ol edukacionalo sistemură andar e Europa maškar lenqi mobilizară sočialo haj politiko

Erasmus+

E konferinca le putarimasqi k-o 21-to Kidipen le Rromnãnqo Studenturã andar e Katalonia

E sinia le modelurenqi sas kerdi andar 3 rromnã vever beršença, profilurença haj thaneça zivimasqo. Kadala zuvlã sas alosarde sar modelurã vaś ke von si jekh eksempla sukčesosqo ande penqe edukacionalo drama. Kadaja si jekh xarno sikavipen kadale trine zuvlãnqo.

E rajni Trini Heredia González, Tehničiano and-o Sočialo Čhudipen Andre k-o Instituto Salvador Seguí, Barcelona.

E rajni Eli Lucena Cortés, kerdãs e dujto edukacia kaj si musaj te keres la ande edukacia le adulturenqi, haj akana siklöl vaś o eksameno le nakhavimasqo k-e universiteta.

E rajni Andrea Khalfaoui Larrañaga si la jekh doktorato ande Edukacia kaθar e Universiteta Deusto le tezaça "Klidina k-o isipen khethanes le maśkarkulturaqo and-i terni edukacia le čhavorrimasqi." Akana voj si jekh rodinitori pala o doktorato k-e Universiteta

Edinburgh.

O II-to Raporto vaś o Spaniolo Kidipen. RTransform: Rromnã paruvindoj ol edukacionalo sistemurã andar e Europa maśkar lenqi mobilizarã sočialo haj politiko

Erasmus+

E sinia le modelurenqi

Kadala si varesave andar ol mesažurã save kodola kaj line rig ašunde len k-e sinia le modelurenqi:

"Sar jekh tikni čhajorri, čajlõlas man but e škola. Mirri mami pučhela man ande flesavo ges so siklilem. Voj siklilãs te drabarel kana sas bari, ama sas klaro savaxt vaš laŕe ke e edukacia si importante. So kamav me te phenav: Na-i ničijekhvar pra dur o vaxt"
Andrea Khalfaoui, modelo

"Me semas savaxt čhudini andre and-e pijaca le puranimatenqi. Xakãrdem ke e pijaca le puranimatenqi na-i jekh afačerã kaj te ačhel vaš mirre čavorre. Akana si te nevãras la ame. Gelõm palem k-e škola pala 30 berša haj akana si man diploma lićeosqi."

Eli Lucena, modelo

O II-to Raporto vaš o Spaniolo Kidipen. RTransform: Rromnã paruvindoj ol edukacionalo sistemurã andar e Europa maškar lenqi mobilizarã sočialo haj politiko

Erasmus+

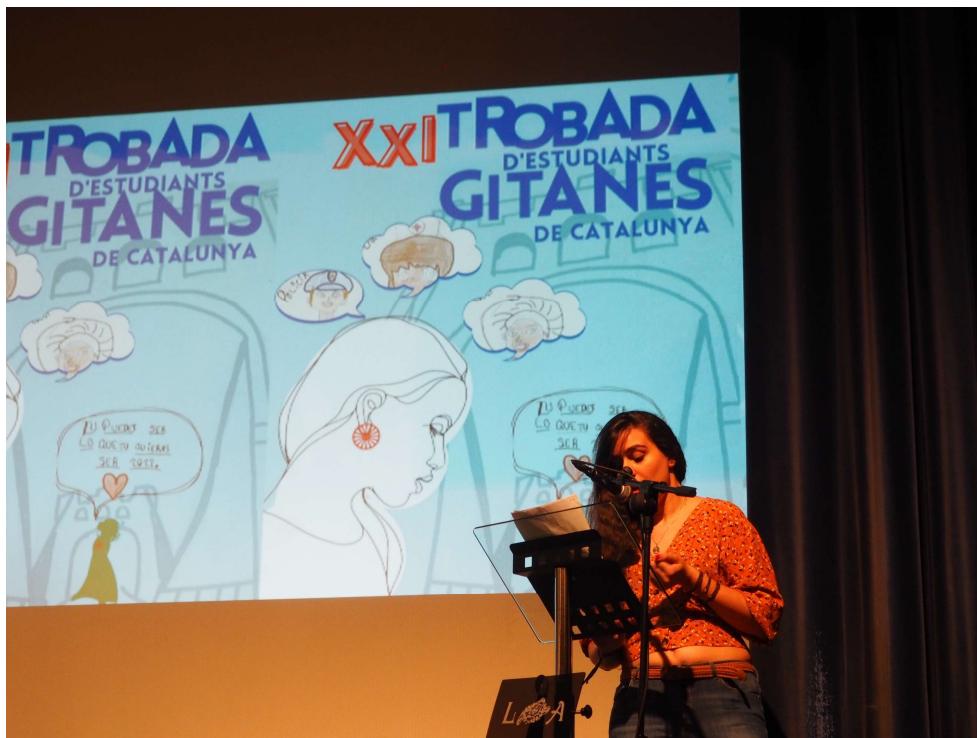

"Kana sas man 12 berša trebuisajlo te bešav mirre phenäça kaj mirri familia te daštil te žal k-e pijaca. Kana sas man 17 berša von na kamle te žav k-o lićeo. Kamlem te žav k-e škola. Mirre dadesqe haj mirre dajaqe phendās pes lenqe klaro ke biškolaqo avela but phares te žan maj dur. Agorisardem e škola akana duj gesa. Me haj mirri verica sam ol jekhto ande mirri familia kaj siklilām palal-obligatoro edukacia haj te agorisaras e škola."

Trini

Heredia,

modelo

O II-to Raporto vaš o Spaniolo Kidipen. RTransform: Rromnā paruvindoj ol edukacionalo sistemurā andar e Europa maškar lenqi mobilizarā soćialo haj politiko

Erasmus+

Pala e sinia le modelurenqi, ol zuvlă save line rig and-o Kidipen sas xulavde ande tikne **bukănqe grupură** te den дума haj te den vast ideența pa so așunde, vi k-e sinia le referencenqi haj vi k-e astarimasqi konferinca. E maj importante buki kadale vakerimatenqi mașkar ol grupură, lokhărde kaθar ol rromnă, si te arakhen solucie te nakhen opral ol pharimata arakhle le rromnănθar ande penqe edukacionalo drama. Ol bukăqe grupură si thana siguro haj egalo, kaj e aktivo populacia savorre zuvlănqi si zorărdi.

Rromnă phenindoj ol konkluzie savenθe aresle ande penqe bukăqe grupurenθe

"Ame kamas kaj ol škole te putaren penqe udara vaś ol familie. Ame kamas kaj ol škole te aven vi rromane." konkluzie jekhesqe andar ol grupură

K-o agor, anglal o agor le aktivitetaqo, savorre kaj line rig arakhle pen palem and-o holo o prinçipalo te phenen pa lenqe **konkluzie aresle kaθar fiesavo andar ol grupură**. Kadava si jekh than kaj barvalărel, sar si ol gogosarimata, ol bukă neve haj eksperience si phende, save avena lache vaś ol zuvlă ande lenqe edukacionalo drama, haj vi ande lenqe personalo zivimata.

O II-to Raporto vaś o Spaniolo Kidipen. RTransform: Rromnă paruvindoj ol edukacionalo sistemură andar e Europa mașkar lenqi mobilizară soçialo haj politiko

Erasmus+

Kadala konkluzie si and-jekh dokumento, savo avela gido sikavimasqo pa e buki le DKM and-ol čhona kaj avena haj te den maj dur o mesažo k-ol kodola kaj line rig maškar ol manuša andar e publiko administracia haj aver importante aženură.

3- O IMPAKTO LE KIDIMASQO

Oi Kidimata le Rromnănqe Studentură andar e Katalonia na-i numaj jekh importante evenimento vaš ol rromnă, ama ženeralone čhandede, vaš e sočieteta. Kadă, ol manuša andar ol publiko administracie sas kothe, k-o evenimento. O Kidipen inkerdo ande Amposta gindo vi le rajnăça Cesca Domènech i Ruera, Generalo Direktori k-e Akciună Čiviko haj le Komunitetaqi le Guvernosqi le Kataloniaqo haj o raj Adam Tomàs i Roiget, primari le Ampostaqo.

Maj but, aver zora sar si o Virtualo Muzeo le Rromenqo sas interesime and-o evenimento, haj dine maj dur e informacia pa lesde maškar lenqe recele, [arakh najht informacie kathe](#)

Konkluzie le Kidimasqe:

Telal, sikavas o dokumento le konkluzienqo le XXI-qe Kidimasqo le Rromnănqo Studentură andar e Katalonia, ande savesde ol žuvlă kaj line rig phenen kadala bukă

1.- Edukacionalo resurse

- Trebul te aven thana zorărimasqe, siklărde staffoça savorre nivelurende le edukaciaqe, kaj si musaj te kerel pes.
- Trebul te keren pen akciuni sar si o tutorato le lilenqo, kaj o vazdipen le školaqo haj le komunitetaqo dikhöl.
- Trebul te asigurien pen ke savorre siklărne arenen sakodole nivelosde le bukănça kaj trebul, kana lenqe trebul lenqe maj but vazdipen, von si te len les, ol siklövne na-i te aven xulavde pa ol nivelură.

O II-to Raporto vaš o Spaniolo Kidipen. RTransform: Rromnă paruvindož ol edukacionalo sistemură andar e Europa maškar lenqi mobilizară sočialo haj politiko

Erasmus+

2.- Edukacionalo Ĉentrurǎ:

- Ame, ol rromnǎ, ʒanas ke ame ingeras amare ĉavorren k-e škola te vazdas lenqo avutnipen haj na sar jekh hobby, ame kamas laĉhi haj egalo edukacia.
- Ame kamas maj but intereso haj te fal le siklǎrnen pa kadaja buki.
- Ame mangas ande fisavo ĉhon vakerimata vaś o gogaqo phurdipen, kaj ol roma referenĉǎ te len rig. O modelurǎ roma trebul te aven and-ol edukacionalo ĉentrurǎ.
- Ol škole trebul te den informacie pa ol edukacionalo drama
- Ol škole, ol asoĉiacie vaj orkaj si rromnǎ, trebul te keren pen: edukacionalo aktiviteturǎ le familiaĉa
- Ol edukacionalo ĉentrurǎ trebul te labǎren lava save te aven xakǎrde, te lokhǎren o vakeripen haj ol relacie maśkar solduj riga.
- Ol familie, ol dada haj daja si te aven lenqe dino jekh than and-e škola. Sar jekh rezultato von avena but maj ĉhudine andre.
- Trebul maj but informacie pa so keren ol ĉavorre k-e škola.
- Ol škole trebul te aĉhen putarde thana vaś e komuniteta.
- Trebul kaj o LEA (Laĉhe Edukacionalo Akciune) te aven kerde: interaktivo grupurǎ, edukacia pa e familia, tutoraro vaś ol lila... von daśtin te parujen o laĉhǎripen le ĉhavenqo haj le ĉhajenqo.

3.- Rig liipen

- Bukǎ sar ol Kidimata le Rromnǎnqe Studenturǎ trebul te aven kaś te vazden haj te zorǎren le ĉhajen haj le ʒuvlǎn, haj te keren len te ʒan maj dur, vaj te bolden pen palem k-ol studie.

O II-to Raporto vaś o Spaniolo Kidipen. RTransform: Rromnǎ paruvindoʒ ol edukacionalo sistemurǎ andar e Europa maśkar lenqi mobilizarǎ soĉialo haj politiko

Erasmus+

- Kidimata muj-mujesθe, kaj ol siklārne haj ol familie le siklōvnenqe daštīn te arakhen pen, trebul te keren pen kaj o vakeripen maškar solduj riga te ovel haj te lačhardōl. Ol familie haj ol silārne trebul te aven de akord kana te arakhen pen.
- O aktivo rig liipen and-o konsilio le školaqo trebul te avel lokhārdo. Ol familie le rromenqe te aven rig andar ol AMPA si e maj importante buki vaš e škola te avel verver haj vaš savorre andar amenθe te xakāras amen ke sam rig andar laθe.
- Solduj riga, ol škole haj ol familie trebul te aven čhudine andre and-o agoripen le bukāqo ke na maj zan k-e škola.
- Ol edukacionalo ćentruřa si maj paše le dajenθar desar le dadenθar, e škola trebul te kerel maj but haj te kerel maj but thana kaj ol dada haj ol daja si maj čhudine andre haj zanen maj but bukā.

4.- Ol modeluřa:

- Ol daja saven si len edukacionalo than živimasqo si modeluřa vaš lenqe čhaja haj vaš savorri komuniteta. Ol čhavorre si zorārde kana dikhen penqe daden haj dajen čhudine andre and-e škola.
- Ol roma studentuřa kaj si len stazio, daštīn te den love avere studenturen roma and-ol edukacionalo ćentruřa, te vazden len haj te thon kidimata save vazdena len te zan maj dur p-o edukacionalo drom.
- Trebul te aven maj but roma and-e škola: o maj cira jekh rrom savo te vazdel, te avel ande fiesavo foro.
- E buki ke si roma kaj keren buki and-ol škole, kerel referince vaš ol čhavorre

5.- Aver vazdipen:

- Love vaš ol servicie le arakhimasqe le čhavorrenqe trebul te aven, kaj ol daja te daštīn te khuyen khethanes vi o živipen le familiaqo haj vi e edukacia. Si daja save na daštīn te siklōn, anda kodoja ke o ekonomiko nivelo na-i dosta te pokinen vaš o arakhipen le čhavorrenqo.
- Burse trebul te aven dine maj sigo.

O II-to Raporto vaš o Spaniolo Kidipen. RTransform: Rromnā paruvindoj ol edukacionalo sistemurā andar e Europa maškar lenqi mobilizarā soćialo haj politiko

Erasmus+

- Trebul te asigurien ke e edukacia si publiko, ol manuša na šaj te aven mukhle rigaṭhe, anda kodoja ke von na daštín te pokinen o siklāripen vaš ol studie kaj si palal-obligatoro.

Rromnă k-o XXI-to Kidipen le Rromnănqo Studentură andar e Katalonia

O II-to Raporto vaš o Spaniolo Kidipen. RTransform: Rromnă paruvindoj ol edukacionalo sistemură andar e Europa maškar lenqi mobilizară sočialo haj politiko